

El vertader desafiament per a la democràcia

Dll, 7/11/2011 per Jesús Renau

[Visió positiva](#)

Aquesta agosarada expressió és del Sant Pare Benet XVI en aquella famosa conferència que va fer el dia 17 de Setembre de l'any passat a Londres davant d'un públic molt escollit que representava la societat civil del Regne Unit de la Gran Bretanya.

Quin és aquest vertader desafiament per a la democràcia? La fonamentació ètica de la vida civil. La qüestió radica si la majoria de vots o de l'opinió pública són el fonament de la valoració ètica. Fonamenten els vots el bé o el mal social? Ni que puguin arribar a donar legalitat a determinades lleis, aquestes són justes, només pel fet de que han estat més votades? Evidentment hi ha experiències del passat que ens mostren que el recolzament democràtic majoritari ha pervertit de tal forma la governança de la col·lectivitat social que l'ha portada a crims sistemàtics com el racisme, la discriminació o les exterminacions nazis.

“La recent crisi financera global ha mostrat darrerament la inadequació de solucions pragmàtiques i a curt termini relatives a complexos problemes socials i ètics. És opinió àmpliament compartida que la falta d'una base ètica sòlida en l'activitat econòmica ha contribuït a agreujar les dificultats que ara estan patint milions de persones a tot el món. Ja que tota decisió econòmica té conseqüències de caràcter Moral.” Aquestes són paraules de Benet XVI que va pronunciar a la mateixa conferència.

Si la majoria de vots en una democràcia no comuniquen per ells mateixos la moralitat quin significat tenen? Mostren el que un determinat poble vol, senyalen la voluntat majoritària de la gent que ha anat a exercir el seu dret de “sobirania popular”. No és poc evidentment ja que d'aquesta majoria en sortirà un govern, unes lleis, unes disposicions...etc. Però els vots no comuniquen la moralitat dels continguts; i si la moralitat del resultat. Per raó del continguts no es pot corrompre fraudulentament el resultat de la votació.

La funció democràtica és fonamental, però limitada en la dimensió ètica. Aquesta avui troba el seus fonaments en els drets i deures humans, personals i socials. Són, però, tant generals i amples que demanen concrecions i interpretacions. És aquí un Benet XVI col·loca el gran suport que pot oferir el cristianisme i en concret la religió catòlica per ajudar a aquestes concrecions i interpretacions en el marc d'una societat laica. Aquest ajut pot trobar la seva inspiració en la fe i en la revelació. Però en el marc d'una societat civil laica ha de ser comunicada en la raonabilitat. Com Benet XVI indica: “la religió és una contribució vital al debat nacional”. Pot ajudar a la recerca del consens racional sobre els principis que fonamenten els drets i deures humans i la seves interpretacions legals i socials. I més si tenim en compte que molts d'aquestes drets i deures tenen els seus orígens en la cultura secular judeo-cristiana.

Les paraules de Benet XVI representen avui un pas de clarividència en el debat sobre el fonaments de la moral civil democràtica.